

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

Hirdetéseknek két hasábos petit sora 16 fill., többszöri beiktatásnál megfelelő engedély. Nyilvánt. sora 30 fillér.

Felelős szerkesztő: Dr. DONOSZLOVITS VILMOS. OBLÁT KÁROLY.

Laptulajdonos:

Egész évre 12 kor., félfévre 6 kor., negyedévre 3 kor. Megjelenik vasárnap és esztendőnkön.

Márczius 15-iki ünnepe- ségek.

A legdicsebb nemzeti vívmányok legnagyobb emléknappja márczius tizenötödike. E nap ragyogó diadalán épült fel a mai Magyarország, e nap hozta el a rég szomjazott szabadság üdvözítő erejét, a melylyel századok hibáit korrigálta meg a nemzet egyszerre. Szabad és független lett a nemzet. Egy pillanat alatt lerázta nyakáról az idegen jármat, a melyet simogató, becézgető kézzel aggatott reá a bécsi udvar átkos szelleme.

Uj nap kelt az égen 1848. márczius 15-én, hogy soha elnem homályosítható fényel káprázatos sugarai eltemették egyszerre a multak árnyait és ragyogásával a messze jövőndő diadalmas utjait tárta fel előttünk. És mi ráléptünk erre az utra és haladunk előre.

Szent áhitattal pihen meg minden magyar lélek a nagy idők csodás emlékein. Szívünk ujongással telik meg, lelkesedést szívunk magunkba a nagy emlékek soha el nem fogyó erejéből. Erőnk felüdül, akaratunk megizmosodik, jövőnk céljait tisztán, világosan látjuk. Annak a nemzetnek, a melynek oly multja van, mint a minő a magyar nemzeté, annak a nemzetnek csak dicséletes lehet a jövője. S hogy a jövő harcaiba elég erőt, akaratot érziünk magunkban, vissza kell térnünk a multnak emlékeihez, a csodatevő gigászok, a félistenek remek alkotásaihoz. Lelkünk gyönyörrel telik meg a nap emlékezetén, — midőn a Duna—Tisza közt a nagy Bácsországbán látjuk, hogy nem halt ki az újabb generációban a szabadság és hősök iránti emlékezet s alig van város és község e nagy vármegyében, hol a hazafiasság szent tüze ne lángolt volna márczius idusán.

Közre adjuk a hozzánk beérkezett tudósításokat, melyek a vármegyénkben lefolyt ünnepélyekről számolnak be:

Damjanich emlékezete.

Nemzeti ünnepünket: márczius tizenötödikét minden évben hazafias lelkesedéssel ülte meg O-Becse közönsége, de az idén nagyban emelte az ünnepély fényét az a kegyeletes megemlékezés, a melylyel az O-Becse magyarsága a tizenhárom áldozott egyik legkimagaslóbb alakjának:

Damjanich János tábornoknak. A szabadságharc kezdetén Damjanich, mint őrnagy jó ideig O-Becsen tartózkodott, itt képezvén ki azt a 3-dik zászlóaljat, a melyet „vörös siphások“ név alatt ismerünk és rettegtek az ellenség mert 43 ütközetben diadalmaszkodott az ellenség felett.

Dr. Szász István községi orvos indította meg a mozgalmat arra, hogy azon házat, a melyben Damjanich itt lakott megjelöljék és csakhamar egybegyűlt a szükséges összeg arra, hogy az emléklap elkészüljön. És jobb, szebb alkalom nem kínálkozhatott a lelepezésre, mint márczius 15-ide, a mely éppen vasárnapra is esett és gyönyörű idő is kedvezett. Több ezerre menő tömeg is vett részt az ünnepelő körmeneten, a mely gyönyörű képet nyújtott.

Az összes egyetek teljes számban részt vettek zászlóik alatt a menetben. Elöl mentek a fehér ruhás leányok párosan, összesen száz pár. Azután a tűzoltó testület, magyar Nép Kör, Dalkör, Ipartestület, kath. Legényegylet, Olvasókör, Egyetértés-kör, Földművelők egylete, Gazdasági társulat, Iparosok, Kereskedelmikör, Társaskör, Földmívelői ifjuság, magyar Nőegylet, izr. Nőegylet.

A menet a főtérre levő Szabadság szobor elé ment és körül fogta a szobrot, ahol Varnyú András hivatalnok márczius 15-éről hangulatos költeményt szavalt a Dalkör a Szózatot énekelte, Ungváry I. színész pedig a „Talpra magyar“t, majd ismét a Dalkör énekelte a Nemzeti dalt.

Innen a menet ahhoz a házhoz vonult a botra-utzába, a hová a Damjanich emléktábla lett elhelyezve. A szük utzába alig fért el a nagy tömeg, a rendőrök nagy nehezen bírták fentartani a kordont.

Itt a Dalkör a Kossuth-nótát énekelte, utána Göndör P. tanító lendületes alkalmi beszédet mondott, a melyben áttekintve hazánk történetének főbb eseményein, a szabadság harcáról szólván, elmondja Damjanich hőstetteit és szomorú végét. A tesszéssel fogadott beszéd után lehullt a lepel az emléklapról, a melyen a följírat áll:

„E házban lakott 1848-ban a szabadságharc legdicsebb tábornoka és vértanúja Damjanich János, mint a hős 3-ik zászlóalj-őrnagy-parancsnoka.

Ezután Kecskés Gy. tanító szavalt dr. Szásznek alkalmi költeményét nagy hatással és tetszés mellett.

Felhangzott erre a taps és éljenzés, a mely nemcsak a költő mellett tüntetett, de, mint kezdeményezőnek szólt. Olvastott még özv. Damjanichnének levele, a melyben hálás köszönetet mond a vértanura való megemlékezésért, de 83 éves agkkora akadályozza abban, hogy neki is kedves ez ünnepet megjelenhessen.

Este társas vacsora volt a Nép körben, a hol dr. Balaton Gyula főszolgabíró úfelségére, a legalkotmányosabb királyra mondott felköszöntőt. Dr. Szász István a nap jelentőségét méltatóan felolvassa dr. Balaton alkalmi cikkeit, a mely lendülettel, hazafias tartalmával magával ragadta a

közönséget. Göndör özv. Damjanichné, — Losonczy szép hasonlatban a Nép kör elnökét dr. Balaton, — dr. Szász az élő öreg honvédeket, köztük Szikra Jakab t. — Szuk J. Jauch plébánost, ki az egyleti életben oly tevékenységet fejt ki, — Galambos Vissy Károlyt, dr. Szász Vissy Károlynét, mint a Nőegylet elnökét éltette stb.

A vígadó társaság éjfél után oszlott szét.

Zomborban. Évről évre növekedő lelkesedéssel, hazafias örömmámorban úszva ünnepeli meg a magyar nemzet újjászületésének fenyesen ragyogó dicső szent napját. Milliók ajakáról tör fel az egek felé a márcziusi eseményeket dicsőítő fohász, együtt s egyért dobban e nagy napon minden magyar szív, lelkünk megtelek a kegyelet érzésével, ama dicsők, ama nagyok iránt, kiknek gyűjtő szavai, fennem lobogó hazafiasságtól atthatott tettei összetörték a magyar büncseit, az igában görnyedők millióit szabad haza szabad polgáruivá tették. És évek jönnek, évek mennek, nagy események kicsinyiségek képpé törpülnek, dicső tettek a feledés köde borul, sok fényt befuttat az idők rozsdája, de márczius idusának emléke feledhetetlen, szent emléke örökké ragyogni fog a magyar históriában. Leirhatatlan azon kitörő nagy hazafias lelkesedés, mely e magas szto ünnepet polgárságunk minden rétegében megnyilatkozott. Nem volt itt költséges pompa, mondva csinált hangulat, hanem meghatóan komoly, méltó ünnepe a kegyelet szent érzésével közösen áldozó polgárságnak. És a kegyelet e megindító pillanataiban az arcokon a megilletődés, a szemekben az áhitat meleg sugara tanúsítá, hogy a magas ezek végtelen azurja felé törő hűzánna, ezeknek hő imája a szívek belsejéből fakadt. Mintha a természet is ünnepelni akart volna a szabadság napján: a hosszabb idő óta állhatatosan szürke égboltozat leveté felhőmezét és ragyogó tavaszi napsugár mosolygott le a tiszta kék égről az ünnepelő városra. A házakon a legszebb dísz, a magyar trikolor lengett, hirdetve a dicső márcziusi események 55. évfordulóját. A márcziusi 15-iki ünnepélyt rendező permanens bizottság kezdő avatottsággal és buzgalommal rendezte ezen ünnepet, mely minden ízében impozáns, gyönyörű volt, méltó a dicső nap emlékére. Az ünnepély színhelyére, a Szt.-Háromság térre sűrű tömegben gyűlt össze az igen nagyszámú közönség, mely az egész teret betöltötte és mélyseges áhitattal, ünnepies figyelemmel várta a tárgysorozat megkezdését. Az állami főgymnázium, valamint a felsőkereskedelmi iskolai ifjusága az intézeti zászlók alatt tanáraik vezetésével testületileg jelent meg. A város háza nyugati oldala gyönyörű zászlódiszben pompázott. Az erkélyen a dalárdák és az ünnepély közreműködői foglaltak helyet. Pont 4 órakor fölcsendült a magyar nemzet hő imája, a Hymnus, tolmácsolva az ur számolya előtt az összegyűlték ezreinek szívbéli kívánságát: Isten áldd meg a magyart... A mely hatást keltő ének után a rendező bizottság elnöke, Vértessy Károly lendületes szép szavak

kisérletben megnyitja az ünnepélyt. Tartalmas beszéde, amelyben kiemeli a zombori polgárság hazafiaságának rövid felvételét immár harmadikban nyilvánuló eklaktikus bizonyítékát, és amelyben a dicső múltból való tanulásra buzdítja hallgatóit, rivalgól éljenzést, zajosan nyilvánuló köz-tetszést keltett. Majd Prokópy Imre, felső kereskedelmi iskolai tanár, az ünnepély szónoka lépett a nép elé és frenetikus tetszés kísérletében, sürű éljenzéstől és a helyeslő morájtól többször megszakítva, mondotta el magasszárnyalású eszmédús gyönyörű beszédjét. Izzó heve, gyönyörű előadása magával ragadta az óriási hallgatósgót, melyre leirhatatlan hatást gyakoroltak Prokópy izzó hazaszeretettől, ünnepi lelkesedéstől áthatott gyűjtői szavai. A beszéd végétével pedig szünni nem akaró éljenzessel, valóságos tapsviharral adózott a közönség a szónoknak. Benkő István főgymn. tanár is nagy hatást ért alkalmi ódájával, melyben költői erővel, hivatott tollal zeng diethimnuszt nemzeti ünnepekről. Előadása telve volt nemes páthosszal igaz lelkesedéssel, mely a jelenlétnek orszatlan tetszését nyerte meg. A tárgysorozat befejezéséül mély-séges csend közepette az iparos dalárda éneke következett. Gyönyörű harmóniában, művészi előadásban esendült fel a legszebb magyar dal, a Szózat. Az arcok ünnepi meghatottsága, a szemekben visszatükröződő hazafias érzés, a mélyesen áhítatos hangulat templomná avatta a nagy teret, templommá, amelyben a kegyelet fölemelő érzésével ezrek áldoznak a szabadság apostolai emlékének. Majd, amidőn az éneket követő tetszészaj elnémult, mintegy varázsszóra ezrek ajkán egyszerre fülhangzott az az edes bús magyar dal, a Kossuth nóta. És a ragyogóan csillogó nap: az ég mosolya mintegy gloriát font az áhítattal, magasztos érzéssel ünneplő feje fölé, a lágyan ringó tavaszi szellő pedig fölkapta a hangokat és vitte, vitte fel a magasban kéklő egék felé, odahol Ó van, a mi halhatatlan dicsőségű nemzeti apostolunk, Kossuth. Így folyt le a mi kegyeletes szent ünnepeink, az emlékezésnek és a hazafias kegyeletnek szánt magasztos áldozat, melyen — mint az ünneplő szónoka oly gyönyörűen mondá — „nincs hivatalos parádé, sem díszes felvonulás, a hatóságok és az u. n. előkelők köri nem emelik jelenlétükkel az ünnepe-
ség fényét, a középületeken nem lenget trikolort a tavaszi szellő lágy fuválma, de a nép, az áldott jó magyar nép százezrei összegyűlnek a falvakban és városokban egyaránt, nem parancsolóra, hanem önként, tisztán szívük sugallatát követve, s mély bensőséggel, hazafias áhítattal és lelkesedéssel küldik hő imádjukat az Ur számolga elé, áldást esdve a magyar hazára, a magyar nemzetre, a magyar szabadságra!\"

Mint minden évben, úgy az idén is köz-
vacsora fejezte be a márczius 15-i ünne-
pélyt, mely a kaszinó egylet helyiségében
folyt le. A banketre nagyszámú közönség,
közülük számos 48-as magyar honvéd gyűlt
össze, hol emelkedet hangulatban, tősztozva
folyt le az est. Igen szép hazafias ünnepi
beszédet mondott Rácz Soma, a főgymn-
nak kiváló ékesszólásáról híres tanára,
kivüle még Szalay Frigyes, Krump Vilmos
felső kereskedelmi tanár, dr. Pataj Sándor
és még többen mondtak lelkes hangu
pohárköszöntőt. A vacsora végeztével
tánczra kerekedett az ifjúság és ropta
kivilágos kivraddig.

Márczius 15. Zentán. Zenta hazafias közönsége, kegyeletes lelkesedéssel ünnepelte márczius idusát. Az összes körök és testületek részt vettek a belvárosi templomban tartott istentiszteleten, honnan a városi közgyűlési terembe vonultak, hol a kath. legény-egylet dalos köre hazafias énekek nyitotta meg az ünneplési sorrendjét. Erdújhelyi Menyihért alsó városi plébános költői szárnyalású magasztos beszé-

det tartott és méltatta a nagy nap jelentőségét. Este minden egyeslet külön-külön társas vacsorát rendezett, melyen számos felköszöntők hangzottak el a magyar szabadság napjára és a nagy idők tanúira a 48-as honvédekre.

Márczius 15-ike Adán. Már-
czius idusát városunk közönsége a hagyomá-
nyos kegyelettel ülte meg. Igaz, hogy
kevés közönség jelent meg az ünnepekre,
de ennek oka tán az épp e napra eső
országos vásár volt, mely sokakat lekötött.
Mátrésről, — szomorúan, — hogy az ér-
deklődés e nemzeti ünnep iránt az utóbbi
években alaposan megcsappant. Ennek
oka azonban nem a kegyelet hiányában
keresendő, hanem a rendezőbizottság felü-
letes munkájában és a szónokok rossz
előadásában. Nemzeti ünnepet akarnak
tartani, de nemzet, nép nélkül. Az ünnep
a következőképen folyt le: Reggel 8 óra-
kor gyülekezés volt a városháza udvarán,
honnan a különböző testületek 9 órakor a
tűzoltói zenekar hangjai mellett a templom-
lomba vonultak istentiszteletre. Az ünne-
pélyes szt.-mise után, melyen Latky Józ-
sef plébános celebrált, a menet a Kelemen-
térre vonult, hol a helybeli dalárda a
Szózatot énekelte el. Ezután id. Ugrai
Albert asztalosmester szavalta el nagy
hatással Petőfi „Talpra magyar”-ját. Utána
Petrányi Ferenc helybeli káplán emel-
kedett föl a pódiumra, elmondván saját
szerzeményű emlékbeszédét. Közel egy
óra hosszáig szavalt, viharos, szünni nem
akaró éljenektől kísérve. Beszédében a
„szabadság” fonalat fejtegetve, szociális
alapra helyezkedett s ez a kissé feltűnő,
de minden ízében magyaros és erős ha-
zafiasított duzzadó beszéd orszatlan elis-
merésben részesült. Petrányi még új em-
ber Adán, s hogy eme első nyilvános
szereplésével vállalkülönbség nélkül mind-
annyiunkat egy csapásra meg tudott hó-
dítani, csak gratulálhatunk neki. Adja
Isten, hogy minél tovább lehessen kö-
riünkben! E szép beszéd után ismét a
helybeli dalárda a „Harezi indulót” éne-
kelte el, viharos érzelmeket keltve. A dal
refrainje s az éneklők harmonikus, szelle-
mes összhangja sokak szeméből könnyeket
facsart, ami Fehér Armin kitűnő kántor-
runknak tudható be érdemébe. Ezután
még Piller György rk. tanító a „Kulduló
hősök” című költeményt szavalta el.
Daltás alakja, érzés hangja és tempera-
mentumos arca- és kézmozdulatai impo-
nálóak voltak. Innen a menet a zene ha-
zafias nótái mellett a rk. temető előtt álló
honvédsíremlékéhez zárandokolt, hol ifj.
Ugrai Albert meghatóan elmondott Kossuth
imája után gyönyörű, nagy nemzeti szí-
nű szavallal fölékesített koszorút helyeztek
az emlékkeresztre. Végül a Hymnus el-
éneklése után a délelőtti ünneplés 12
óra ra véget ért. Este nagyszámú társas-
vacsora volt Nagy Gergely vendéglősnél,
hol a tüzes, hazafias beszédeken kívül, a
szegénysorsú 48-asok is meghívottak voltak.

Márczius 15-e Bezdánban.
A bezdáni derék „Magyar-asztaloshaság”
mely jelügyétül választotta: „Nyelvben
él a nemzet”, szegény gyermekek felhú-
zásán kívül a hazafias érzelmei ápolását és
a hazaszeretet fejlesztését is zászlójára
írta. Hagyományos szokássá vált már, hogy
márczius 15-ét a társaság kiváló főnnyel
minden évben megünnepli. Az idén már-
czius 14-én este 8 órakor a saját helyisé-
gében (Peer Ottó-féle vendéglő) a követ-
kező lefolyással tartattat meg: 1. Farkas
Ferenc, karmester vezetése alatt a bez-
dáni olvasóköri dalárda elénekelte a Szó-
zatot. 2. Bence Ambrus, elnök megnyitotta
a díszgyűlést. 3. Alkalmi ünnepi beszédet
tartott Molnár Ferenc népsík. igazgató. 4.
„A magyar ifjúsághoz” cz. költeményt
szavalta Bence Boriska k. a. 5. „Már-
czius 15-én” czimmel értekezést olvasott
fel Nagy József izr. tanító. 6. „Márczius

15-én” cz. ódát, melyet ez alkalomra írt
Molnár Radich József úrnól, Jámbor Béla
ferenc-esornai tisztviselő. Végül Bence
Ambrus elnök megköszönve a szép számban
egygyűlt közönségnek szíves meg-
jelentését és tetszésben részesült közremű-
ködők fáradozását, a díszgyűlést bezárta,
mire a dalárda a magyar „Néphymnuszt”
énekelte.

A bezdáni népkör szintén méltó
módon ünnepelte márczius 15-ét. Itten az
egygyűlt (tulnyomán egyszerű földmive-
sekből álló polgárok előtt Kiss Pál tanító,
köri jegyző esetelte a nap jelentőségét.

Márczius 15. B-Kulán. Az
1848. évi dicső eseményeket megörökítendő
— szép és hazafias ünnepélyt rendezett
ismét a kulai polgári olvasó egylet. Lát-
szik, hogy ezen egyletben olyan tagok,
vezető férfiak vannak, akik méltán emel-
kednek Kula község hazafias közönségé-
nek dicséretét. Tudva azt, hogy sem ke-
reset hiúságból, sem haszonlesésből, sem
pedig hízelgésből nem rendezik az e fajta
ünnepeket. Ezen egyesület elnökének
Mezey Zsigmond kir. közigyűző úrnak ez
alkalommal is kifejtett hazafias tettével
babér koszorúinak számát gazdagította —
az elismerés. A fölvonulások szép rendben
történtek, dicséret érdemli nemcsak a részt-
vevő egyesületek vezetőit, hanem azok
tagjait is, a kik annyi loyalsággal bírtak
a rendezők feladatán ezáltal könnyíteni.
Az ünneplés első szónokáról szelva, Ra-
dics Aladár úr szolgabíró feladatának
minden tekintetben megfelelt. Bánó Fe-
renc úr: látszik hogy előadott darab-
jának betanulásához buzgón fogott s fá-
radtságát nem várt siker is koronázta.
Ugy az előadás módja, mint az anyag
megválasztása, valamint az előadásban
való siker — talentumra vall. A mi
a kulai dalárdát illeti, láthatunk ez alka-
lommal is, hogy abban oly férfiak szere-
pelnek, a kik nemcsak dalároknak, de va-
lóságos szakembereknek bizonyulnak. Ene-
kők egészen elbűvölte a hallgatósgót;
méltán megilleti tehát őket a babér ko-
szorú, amit különben is híres dalárdák el-
ismernek — Mezey Zsigmond kir. közigyűző
úr mint ezen dalárda felkeltője csak annyit
mondhatunk, hogy az érdem önmagában
leli jutalmát. Végül az „Iparos Dalárdáról”
is óhajunk még néhány szóval megemlé-
kezni, mely szép énekével meglepte a je-
lenlött közönséget.

Márcz. 15. Hodsághon. Mint
minden évben úgy az idén is a nemzeti
ünnepet a polgári Casino rendezte Hod-
sághon, mely egyletnek tagjai nagyobbbrst
német ajkúak. Délelőtt 10 órakor ünneplé-
ségi istentisztelet volt, — este pedig nagy-
szabású bankett, melyen közel százan vet-
tek részt. Ott voltak a járásbírósi, főszo-
lgabírósi és kir. adóhivatali tisztviselők
majdnem teljes számban, azonkívül iparos
és földmóves gazdák is szépen voltak kép-
viselve. Lelekseddel áthatott hazafias
beszédeket mondtak Rumbach szolgabíró,
Leszmieszter tanító és Berkes tkv. vezető,
melyeket a jelenlétben zajosan megélje-
nezték. Az ünneplésen megjelent néhány
48-as agg honvéd, is, kiket tüntető szer-
ettel vetek körül s őket cigány zeno
mellett késő estig ünnepelelték.

**Márczius 15-nek ünneplé-
se Bács-Almásón.** E nagy napnak
ünneplését már előestéjén a Katholikus
kör s a Borászati Egylet kezdte meg.
Mindkét helyen a megjelentek e nap
jelentőségétől áthatva a leglelkesebb ha-
ngulatban költötték el a zamatos bőjti
halpatrikást. Az áldomás követte a Katho-
likus körben Treuer Antal titkárnak mag-
vas megnyitó beszéde; majd pedig Grün-
felder János s. könyvelőnek teljes pra-
cisitásával elszavalt „Talpra magyarja”.
Követte ezen ritka szavaltat Petres János
káplánnak, a kör alelnökének magas-
szárnyalású s az elért tapokban dús ün-

nepi beszéde, mely a lelkesedést a legmagasabb fokig vitte. Végetelül egy ártatlan kis leánya: Piukovics Agatha szavalta el meghatóan Petőfi „Van-e most olyan legényét. A Borászati Egyletben pedig Babér Lajos könyvvélő beszéde ingerelte hazafias hangulatára a szép számban megjelent tagokat. Utána Bedics György egyetemi hallgató „Talpra Magyarjára” még inkább fokozta a jó kedélyt. Ezzel azonban Bács-Almáson márczius 15. ünnepelésének tárgysorozata ki nem merült: mert e nap estején az Uri Casinóban is igen látogatott társasvacsora rendeztetett. Ugyanez este az ipartestület óriási közönség mellett ünnepelt. Itt azonban a lelkesedést Sterk József egy. jegyző, Vogel József lapszerkesztő beszéde és Grünfelder János szavalata a legmagasabb fokra emelte.

Márt. 15 B.-Földváron. B.-Földvár lelkes közönsége vallás és nemzetiség különbség nélkül ünnepelt március idusát f. hó 14-én szombat este a népkör helyiségében, melyet filléres estély cím alatt az ír. négyelet rendezett. Az estély fénypontja Pisztor József óbecsei polg. iskolai igazgató fölolvasása volt, aki rendkívül nemes munkát végzett, akkor, amidőn remek nyelvezetével, behízelgő és szívhez találó előadásával — lebilincselte még azok figyelmét is, akik a magyar nyelvben csekély jártassággal bírnak. Remek imával zárta be a felolvasó igazgató felolvasását. Ezután Guczunya Dusán gör. kel. tanító énekelte magyar dalokat. Leikes őljénzzel ünnepelték az igazán derék szerb tanítót, — aki a magyar nyelvet teljesen bírja, és mindig a legnagyobb készséggel működik közre, bármely hazafias alkalommal. Végül Ofner Ella k. a. egy szőke szép leány „A bakfis” című monológot adta elő — kedves és igaz praecitissással. Előadás után a fiatalság tánczra kerekedett és vígan mulattak a reggeli órákig.

Márczius 15-ke Csantavéren. A magyar nemzet nagy átalakulásának 55 ik évfordulója alkalmával Csantavér közönsége is ünnepélyt rendezett Bagi Pál vendégfőjében. — A nagy nap emlékére Csantavér intelligentiája a közlakosság értelmesebb polgáraival együtt halvasorát rendezett, melyen a nagy nap emlékéért szeretett plébánosunk Gyenes János méltatta. Beszédében, a melyben a feünkölt gongolkozási igazi magyar ember lángoló hazaszeretete domborodott ki, megemlékezett megénk egyik örök emlékü vértanujáról Schweidel József honvédtábornokról is, felkérve a jelenlevőket arra, hogy az emlékére Zomborban emelendő szobor költségeihez fillérekkel járuljanak hozzá. A gyűjtés, a melynek vezetésével Roder Jakab tanító mint pénztárnok, Vándor Antal káplán és Kis Béla tanító mint ellenőrök bíztattak meg, azonnal megkezdetvén 31 kor. 30 fillért eredményezett. Beszédének végén a honfiai szereretet lángjától áthatva buzditó szavakat intézett a jelenvoltakhoz és lelkesedve méltatta a nagy nap emléket és jelentőségét.

Doroszló, Apatin, Palánka, Jankovác, B-Topolya, Gombos, Paacsér, O-Morovicza községekben a is casinókban és olvasó körökben társas vacsora mellett ünnepelték a nagy nap emléket, hazafias beszédek kíséretében áldoztak a hazafiaság oltárán a szabadság, testveriség és egyenlőség örömmé ünnepét magasztalva.

*** Állami gyermekvédelem.** A belügyminiszteriumban igen fontos tanácskozás folyt március hó 17-én Széll Kálmán miniszterelnök és belügyminiszter

elnökelete alatt, melyen a miniszter meghívása folytán nagy számu és előkelő szakfériak vettek azon részt. A miniszterelnök nagy beszédben terjesztette elő a javaslatot, — melynek végén bejelentette és nyilvánosan kifejezte elismerését Bács-Bodrog vármegye ajánlatáért, mely gyermekmenhelyre 493 502 koronát ajánlott fel készpénzben és mintegy 10 holdnyi területet. Leikes „őljén Latinovits Pál” felkiáltás hangzott el a miniszterelnök ezen kijelentésére. Midőn Széll Kálmán befejezte beszédét ekkor fellélt Latinovits Pál főispánunk és a következő leikes szavakkal mondott köszönetet a miniszterelnöknek:

Nagyméltóságú miniszterelnök Úr!
Igen tisztelt értekezlet!

A modern magyar törvényhozásnak — ugymond — egyik legkiválóbb ékessége az állami gyermekmenhelyekről alkotott 1901. évi VIII. törvények, 1867. óta évenként igen sok nagyszabású és igen sok kisebb törvényt alkotott a törvényhozás. Mindezen törvények kettős célt szolgálnak: megerősíteni a magyar államot, s az allampolgárok jogait biztosítani az egész vonalon. Sikerült törvényhozóink bölcsességének elérni a célt. S ime, mikor a komoly alapvető munka nagy része befejeztetett a megerősödött államnak megdöbben a szíve. Jó anya módjára keblére öleli elhagyott gyermekeit s az egyéb fontos érdekek istápolása mellett róluk is gondoskodni kíván.

A törvény nemes intenciójának, ideálsan humanus céljának méltó kiegészítője a megbeszélendő szabályzat-tervezet. A törvényt a komoly törvényhozók a szív parancsára alkották meg. Az emberbaráti szeretet jegyében született meg a törvény.

Az előttünk fekvő tervezet annyi melegséggel, annyi szeretettel igyekszik ezen törvényben lefejtetett elvet megvalósítani, hogy annak áttanulmányozásánál önkénytelenül valami jóleső meghatottság fogta el az embert. A krisztusi szeretet isteni tanát állami intézményben látjuk itt megvalósítva és látjuk azt is, hogy az állam jó példával járván elő, egyidejűleg a szeretet gyakorlására serkenti a társadalmat a telepogyeületek és menhelyegyeületek alakítása által.

Azt hiszem, nemcsak magam, hanem az összes jelenlevők nevében is beszélhetek, amidőn a szabályzatban megnyilatkozó ideális meleg emberbaráti szeretete hatása alatt még az értekezés megkezdése előtt ugyanolyan nagyfokú melegséggel, a szabályzatban megnyilvánuló ideális szeretethez hasonló tisztelettel üdvözölöm nagyméltóságát, a miniszterelnök urat, akinek jószíve az elhagyott gyermekekért megdöbben s ki szíve nemes szavára hallgatva, hű és szorgalmas munkatársaival annak idején a törvényt s most a szabályzatot elkészítette. Ezer és ezer kicsiny elhagyott szív hálaszavát tolmácsoljuk, amidőn ő nagyméltóságát és buzgó munkatársait még az értekezés előtt hálás tisztelettel üdvözöljük. Aldás kísérje ő nagyméltósága működését! (Leikes éljénzzé.)

A tanácskozást tegnap fejezték be, melyen a Bosnyák Zoltán min. osztálytanácsos korszakot alkotó munkáját elfogadták.

*** A baja-bátaszéki hid.** A baja-bátaszéki hid nyomjelző kirendeltsége Bergman Ernő ny. főmérnök vezetése alatt márczius 1-én megkezdte működését Baján. Az előmunkálatokat az idén befejezik és jövő kora tavasszal az építkezést is megkezdik, úgy, hogy a hid a 19 kilométer hosszú pályával együtt 3 év alatt elkészül. Egyelőre a pálya másodrangúak. Ezeknek elsőrangusítása mintegy 3 millió koronába kerülne, s épen azért az elsőrangusítást nem most egyszerre, hanem fokozatosan évről évre fogják foganatosítani. A hidat az államvasutak igazgatósága tisztán mint vasuti

hidat tervezi s mint ilyen, 3 millió koronába fogna kerülni; ez érdekelt megyék azonban közüti hiddal akorják kombinálni, mely esetben 5 millió koronára lenne a hid költsége; az egész pálya pedig Bajától Bátaszékig 17 millió koronába kerül, a hid építésének költségével együtt. A hid maga elsőrangú vaszerkezetű és 550 m. hosszú lesz; a hozzá közvetlen csatlakozó ártéri hid vaszerkezetűnek épül, a többi, az ártérben levő holt medrek töltött létesítendő ártéri hidak egyelőre provizóriusan fából fognak épülni és csak idővel, ha kitapasztaltak a vízjárásokat, a lényegesebb helyeken az ideiglenes faalkotmányokat vaszerkezetekkel cserélik ki, a lényegtelen helyeket pedig töltésért építik. Bátaszék állomást magát lényegesen bővíteni fogják, valószínűleg már a jövő tavasszal, de a végleges bővítést csak arra az időre tartják fenn, midőn majd a bátaszék—baranyavári vasut is kitesül.

*** Állami tisztviselők zombori egyesülete.** A Zomborban székelő állami tisztviselők körében mozgalom indult meg az állami tisztviselők zombori egyesülete megalapítására. A mozgalom élén Dömötör Pál kir. ítélőtáblai bíró, Szobotka Rezső kir. főmérnök, Bárczi Iván pénzügyi titkár, Ferencsik Lajos dr. és Megyery Ferencz kir. főgimnáziumi tanárok állanak, kik tiszttársaikhoz egy lelkes hangú felhívást bocsátottak ki az egyesületbe való tömörülés érdekében. Az egyesület ezéjja a Zombor városában lévő állami tisztviselők érdekeinek előmozdítása, nevezetesen: a tisztviselők helyzetének javítására irányuló törekvéseket felkelteni, irányítani és egyesíteni, jogos igényeit és érdekeit képviselni és előmozdítani, oly segélyalapokat vagy más intézményeket kezdeményezni, támogatni, melyek az egyesületi tagoknak előnyöket biztosítsanak és végül a társas szellem fenntartása is gondját fogja képezni az egyesületnek. Az egyesület megalakulása a kellő számu tagok belépése után fog megtörténni.

*** A tisztviselők fizetésrendezése.** Beavatott helyről értesítünk, hogy a kormány nem vonja vissza az állami tisztviselők fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslatot. A hír terjedt el ugyanis, hogy a javaslatot nem módosítják és az obstrukció miatt leveszik a képviselőház napirendjéről. A bírói kar nagyon sérelmesnek találta a javaslatnak rávonatkozó részét, de a kormány változatlanul meghagyja azt. Mindamellet nem maradnak kitégítetlenül a bírói kar jogos kívánásai, mert a kormány részéről kijelentés fog történni, melyben tudomására adja a képviselőháznak, hogy a polgári perrendtartásról szóló törvényjavaslatlall együtt benyújtandó életbeléptelési vagy külön törvényjavaslatban rendezi a bírói kar szervezetét és fizetési viszonyait. Mint lapunkkal előkelő forrásunk közli, a bírói kar óhajtatja ez a törvényjavaslat már figyelembe fogja venni.

*** Magyar tisztek áthelyezése magyar ezredkebe.** A hadsereg rendeleti közlönyének legutóbbi számából látjuk, hogy az osztrák földön kiegészített ezredkeben szolgáló tisztek áthelyezése magyar ezredkehez és viszont, tényleg már megkezdődött és több észak-cséh ezredkeben (18. és 42.) szolgáló magyar tiszt már áthelyezett magyarországi magyar ezredkehez. Az áthelyezéseket fokozatosan, a mostani tiszti beosztásnak minden jelentékenyebb megváradatása nélkül fogják eszközölni.

*** Szentesített törvények.** A „Budapesti Közölyny” vasárnapi száma közli a következő legfelső szentesítéssel ellátott törvényeket: III. t.-cikk: Az ország némely törvényhatóságiban mutatkozó kereselhiány enyhítése ezéjából elrendelendő közüti munkák költségeinek fedezéséről; IV. t.-cikk: A kivándorlásról; V. t.-cikk: Külföldieknek a magyar korona országai területén való

lakhatásáról; VI. t.-cikk: Az utlevélügyről; VII. t.-cikk: Három új csendőrkütel felállításáról; VIII. t.-cikk: A határrendőrségről; IX. t.-cikk: A Magyarország és Ausztria között Szepes vármegye és Gácsország szélén, az úgynevezett Halastó körüli területen, az országos határvonalknak megállapítása iránt az 1867. évi II t.-cikk értelmében alakított választott bíróság által hozott ítélet bevizsgálása tárgyában.

A zombori gazdák mozgalma.

Vasárnap d. előtt 11 órakor a zombori gazdák nagy sokasága lepte el a Csihás Benő utcát, — lapunk felelős szerkesztőjét dr. Donoszlovits Vilmos városi bizottsági tagot keresték fel, ki őket az udvarban fogadta, — melynek tagas tórságát közel ezer ember foglalta el, — a többi az utcára kiszorult.

Maglics Sztévo zombori kereskedő előadta a zombori gazdák azon kérelmét, hogy dr. Donoszlovits Vilmos vezesse őket Latinovits Pál főispán elé és ott fejtsék ki a zombori gazdákra háramló örösi kárt és veszedelmet, mely a gazdákat éri a zombori sertés piac állandó zárlatá — és a sertésvész behurcolásának megakadályozására teendő intézkedések megtételére kérje a főispánt. Egyben a vásártér melletti vasúti állomás kibővítésének és marharakodóval leendő ellátásának támogatását is kérje a főispántól.

Dr. Donoszlovits Vilmos magyar és szerb nyelven megköszönte a bejél helyezett bizalmat; sajnálja, hogy a főispán távolléte miatt őket azonnal még ma annak színe elé nem vezetheti, mivel a főispán ma nincs Zomborban. Kijelenti, hogy a zombori gazdák kérelmét a főispán előtt tolmácsolni fogja, és meglehetlenek győződve a zombori gazdák, hogy a főispán a törvény keretein belül mindent meg fog tenni, hogy ezen városunk és lakóinak gazdasági érdekeit oly mélyen érintő ügyet orvosolni s a viszonyokhoz képest, ha csak lehetséges közmegegyezésre megfogja oldani. A vásártéri állomás kibővítését és marharakodóval való ellátást nemcsak maga is óhajtja, de az általános közóhaját képezi. És annak támogatására fel fogja hívni a főispán figyelmét, és e tekintetben is elő fogja adni a jelenlevők óhaját. Rég óta figyelemmel kíséri a sertésvész behurcolásának okait és állandó jellegű. Nagyobb részt Szlavoniából csempészik be az inficiált sertéseket, — és pedig úgy, hogy vérszentes kosarakban eladják, — honnan azután igazolványokkal mint egészséges terülről jutnak s zombori piacra s ez az oka annak, hogy alig nyílik meg a sertés piac, már 1—2 hét múlva az ismét le lesz zárva. Állandó jellegű a sertésvésznek az adja meg nálunk, mivel néhány jól ismert sertéskereskedő állandó sertés üzletet folytat titokban egyes korszakban, — sőt a szabályrendelet legnagyobb gúnyjára a város belterületén 15—20 drb sertéseket állandóan tartanak és azzal kupezkodnak. Így pedig a sertésvészt állandóan fentartják, a sertés árát mestersegesen felhajtják. Ez ellen szigorú eljárást kell követelni. Kérlemezni kell, hogy a Szlavoniából jövő Gombos, Szónta, Prigl.-Szt.-Iván vasúti állomásokon a Duna szakaszt Mária-Almás és Szónta közt a csendőrség szigoruan ellenőrizze a sertés csempészetet, másrészt a megnyilando zombori sertés piacra hajtott sertés állomány egészséges voltáról ne elégedjék meg a hatóság a marhajárlatokkal, hanem a hatósági állatorvos vizsgálat alá vegye a piacra kerülő egyes sertéseket. Csakis így menekülhetünk meg örökös bajunktól, csakis, így védekezhünk a gazdaságunkat veszélyeztető állandó piac zárlat ellen. Ami a vásártérnek kibővítését és marharakodóval leendő ellátását illeti, — azt teljesen jogosultnak és szükségesnek és indokoltnak tartja. Ha a város az új-

óbecso-zombori vasútra 120 ezer koronát ad, a jelen súlyos és válságos gazdasági viszonyok mellett, úgy méltán és jogosan kérheti annak ellenében az állomás kibővítését, mely a jelen viszonyoknál fogva úgy is már kicsiny. Azonkívül a vásártéri állomásnak marharakodóval leendő ellátását indokoltnak és szükségesnek tartja, mivel az állatvásár mellett kell a marharakodó állomásnak lenni, és nem a város ellenkező részén, hová a városon keresztül 3 kilométer távolságra kell az állatokat hajtani vagy vinni, ha a vasuton akarjuk elszállíttatni, mi idő és pénz veszteséggel jár. Mindezt a megjelentek óhajára illetékes helyen hűvöbben ki fogja fejteni. Zajos éljenzés és zsvivázás mellett végezte dr. Donoszlovits beszédjét.

Utána Szabó János, hentes mester, mint szakértő beszélt magyar és szerb nyelven a néphez. Hosszasan és kimerítően fejtegette azon nagy károkat, melyekkel a nép és gazdaközönség sújtva van a zombori sertés piac ügyszólván és kereskedés olyan a népek mint a sparkassa, apródonként magától megtagadva a sertés hizlalásra fordítja csekély keresetét s az tőkét képez neki majdan. Nagy baj az, hogy a piac zárlat miatt sem nem vehet sem nem adhatja el a sertését. Összetartásra buzdítja a gazdákat és dicsérrel emeli ki dr. Donoszlovits buzgalmat, ki a népek már sok jót tett.

Végül Maglics Sztévo — népszerű kereskedő lépett az asztalra. Felhívja a jelenlevőket, mint akik meghelölték, hogy érdeklükben mit szándékozunk tenni — hazamenevett itt is hirdessék, hogy van még remény, hogy ez a nehéz helyzet jobbra fog még fordulni, mert megvan győződve, hogy a mi főispánunk meg fogja hallgatni a város gazdáinak panaszát és tőle telhetőleg — ha csak lehetséges és a törvény megengedi — segíteni is fog. Felhívja továbbá őket, hogy ha szükséges lesz és dr. Donoszlovits Vilmos őket felszólítja, ismét jöjjenek össze, ha kell még nagyobb számmal, mert amint hallották ő megtesz majd értök annyit, amennyit a viszonyok mellett megtenni lehet. Maglics Sztévo szavait szintén nagyon megéljenzették.

Ezután dr. Donoszlovits néhány gazdával és vezetővel szűkebb értekezletet tartott, a teendőket megbeszéltek. Miután a gazdák határozottan óhajták, hogy kérelmükkel a főispán elé menjenek, — úgy valószínűleg e hó 20-én vasárnap délelőtt fognak a zombori gazdák kérelmükkel a főispán elé járulni.

Míg ez dr. Donoszlovits lakásán történt, addig vagy 6—800 ember a megyeház előtt összeverődött, ott várták a menetet — azt vélvén, hogy a főispán itthon van és fogadni fogja a gazdákat; — míg később értesültek, hogy a főispán nincs itthon s így a fogadás az alkalommal elmaradt.

Itt megemlítjük, hogy dr. Donoszlovits még az nap értekezett Matkovits Béla apatini főszolgabíróval, ki kijelentette, hogy sürgősen intézkedni fog, hogy a járásában levő községekben szigoruan ellenőrizze a Szlavoniából jövő sertés csempészetet. Azonnal utasítani fogja a községi rendőrséget és e tárgyban sürgős megkeresést fog intézni a csendőrséghez is.

Városi ügyek.

)(Hirdetmény.) Zombor szab. kir. város tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a kisebb polgári peres ügyekben eljáró végrehajtók részére 104/878 kbiz. számú határozattal megállapított fuvar és napidíjak a városi közigazgatási bizottság folyó évi március hó 3-án tartott rendes ülésében 35. szám alatt hozott határozatával hatályon kívül helyezettek

s a következő díjak állapították meg: Napidíjak: Helyben a városi sorompón belül a végrehajtás vagy bírói szemle fogantatásáért semmi díj sem jár, ugyanintén a sorompókon kívül, ha a távoltság egy kilométert nem tesz ki, — ha pedig ennyit kitesz, a végrehajtónak az egy személyenél eszközölt s fél napnál több időt igénybe nem vevő végrehajtásért 1 kor. 20 fill. az egész napra pedig 2 kor. 50 fill. tényri napidíj jár. — Ha a kiküldött ugyanazon időben több ügyet végez, illetőleg több személyenél végrehajtásokat eszközöl a fentebb megállapított napidíj az ügyviteli szabályzat 19. §-ának rendelkezéséhez képest csak egyszerűen számítható fel és az illető úgy felek által aránylagosan viselendő. Fuvardíj: 1.) A város belterületétől 0—1 kilométernyi távolságra díj nem jár. — 2.) 1—5 kilométerig általában oda és vissza 2 korona. — 3.) 5 kilométeren túl eső minden kilométert külön oda és külön vissza számítva 20 fill. — 4.) A fuvardíj maximuma, s megtett kilométerek számára való tekintet nélkül 5 koronában állapították meg. — Ha a kiküldött ugyanazon helyen több ügyet végez, a fentebb megállapított fuvardíj az ügyviteli szabályzat 19. §-ának rendelkezéséhez képest csak egyszerűen számítható fel és az illető ügyfelek által aránylagosan viselendő.

Hírek.

* Joggyakornoki kinevezés.

Eckert Sándor bajai kir. járásbírósi díjjal joggyakornokot a szegedi királyi ítélőtábla elnöke díjas joggyakornokká nevezte ki a zombori kir. törvényszékhez.

* Közgyűlés.

Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottsága folyó évi I. sz. közgyűlése március hó 31-én d. e. 9 órakor kezdődőleg fog megtartani, — melynek főbb tárgyait helyszűke miatt lapunk legközelebbi számában közlünk.

† Halálozás.

Kedden március 17-én halt meg Zomborban Papházy Péter nyugalmazott kir. törvényszéki elnök életének 67. évében. Temetése tegnap délután 4 órakor volt.

* Császká érsek ünneplése.

Kalocsáról írják: Császka György érsek, aki a kalocsai kaszinó disztagja, az egyesület iránt tanulsólt jótéményeit azzal tetézte, hogy részére életnagyságu arcképet adományozta. Az arcképet a vasárnap megtartott diszkozzgylésen leplezték le, amelyet Tarajony Sándornak, a kaszinó elnökének beszedése nyitott meg. Kenedi Imre kir. ügyész, kaszinói igazgató mellátta az érseknek a kaszinó felújogatására körüli érdemeit. A közgyűlésből üdvözlő táviratot küldtek a Budapesteni időző Császka György érseknek.

* Kötelesség mulasztó tanítók.

Örökös a békétlenség és panasz a zombori r. kath. tanítók és helyettes igazgatójuk között, a minek csak káros hatását az oktatásügy éri legjobban. Ahelyett, hogy békés egyetértés lenne; nem azt keresik a mi a tanítókat összehozza, hanem az, ami szétválasztja őket. Oka némileg ennek az anomáliának az is, hogy az igazgatóság a külvárosi és belvárosi fiúiskolák felügyeletét a helyettes igazgatóra bizza, aki az ő ominosus rendelkezeteivel elég bajt okozott már a tanítóknak között. Most is nyitott körövenyt bocsájított ki és a bánáti meg szelencsei tanítókat „durva kötelesség mulasztással“ vádolja és fegyelmiel fenyegeti, mivel a gyermekeket vasárnaponként a templomba nem vezetik. Pedig neki első sorban tudnia kellene azon határozatot, hogy a kültéri iskolákból a tanulókat a téli időszakban nov. hó 1-től husvétig a templomba nem kell vezetni. Több kiméletet azon tanító kar részére, kikre terhet rakunk, de fizetés felemlésnél biztatunk s midőn tettre kerül a sor — a megadásnál cserben hagyunk.

* **Eljegyzés.** Goldfahn Béla a zombori fiataloknak egyik kedvelt tagja, eljegyezte dr. Wollheimer József orvos nővérét Wollheimer Fridát Bács-Szt.-Palmán.

* **Esküvő.** Pényes esküvőnek volt szemtanuja városunk közönsége f. hó 17-én a midőn dr. Spitzer Mórné nevelt leányát Stern Rózsika kislánnyal, Szalai Tivadár fővárosi mérnök vezette az oltárhoz az izraelita templomban. Az előkelő nagyszámú nézszerű ösv. Spitzerné látta lakomán vendégszerető hazájában.

* **Anyakönyvvézető helyettes.** A krúseviai anyakönyvi kerületbe Tolnay Károly községi írnök anyakönyvvézető helyettesé lett kinevezve

† **Halálozás.** Obalczky Hugó szabályai járásbőri e hó 16-án 41 éves korában elhunyt. Özvegvet és egy kis árva hagyott maga után. Temetése e hó 18-án d. e. volt nagy részvét mellett.

* **Pálinka ivás ellen.** Mint tudósítók Bérégéről bennünket értesít, ott egy kör létesül, melyben a plébános és a tanítók felváltva magyarázatokkal kísérő felolvasásokot fognak tartani, a községben húsz év óta nagyon elharapódzott iszákosság ellen, mely a nép erkölcsét és testi erejét máris teljesen tönkre tette. Az intelligens osztálynak minden községben fel kellene venni a harcot a nép demoralizációjának ezen elterjedt betegsége ellen — mint ahogy azt a bérégiek készülnek tenni, mivel alig van Bácskában község, hol az iszákosság de leginkább a pálinka ivás rendkívül el nem volna terjedve.

* **Díjszedés a közkórházakban.** Sok panasz emellett már amint, hogy egyik-másik közkórházban az orvosok az ott megfordult betegekért orvosi kezelés fejében díjakat szedtek. Akadt kórház, ahol az orvosok e díjak szedését valóságos a viszályba vittek. A belügyminiszter most rendeletet készült kiadni, amelyben be akarja tiltani azt, hogy közkórházakban az orvosok díjat szedhessenek, vagy ott egyáltalán magángyakorlatot is üzhessenek. Ezzel a kórházi orvosok közhivatalnokká lesz deklarálva és a belügyminiszter rendelete felbontja benne azt a tudatot, hogy a közháznak a szolgálja lett és a közkórház nem az orvosi magángyakorlat megalapja.

* **Pályázat utazási ösztöndíjra.** Törekvő fiatal iparosok figyelmébe. A szegedi kereskedelmi és iparkamara pályázatot hirdet egy, Lang Lajos kereskedelmiügyi miniszter úr által tárczája terhére adományozandó 600 koronás külföldi utazási ösztöndíjra. Az ösztöndíj elnyeréséért folyamodhatunk a kamara kerületéből (Szeged, Hmvásárhely, Baja, Szabadka, Zombor, Újvidék városok, Bács-Bodog és Csongrád megyék) oly törekvő és kellőleg képesített iparos ifjak, kik az év folyamán tapasztalatok gyűjtése és szakmájukban leendő magasabb kikézés céljából külföldi utat tenni készek. Főlsorolándók és illetőleg igazolándók a folyamodásban a pályázó lakhelye, családi és vagyoni viszonya, foglalkozása előképzettsége, nyelvismeretei, erkölcsi magaviselete, eselleges tanulmányai, az általa elnyert kitüntetések és végül az ösztöndíj elnyerése eselen leendő utazási irány, részletesen megjelölve, valamint az is: vajjon az illető katonai kötelezettségének eleget tett-e már és vajjon biztosítva van-e előre is egy megfelelő külföldi gyárban vagy műhelyben való alkalmaztatása, eselleg valamely külföldi szakiskolába leendő felvétele. — A folyamodónak kötelezettséget kell vállalni az iránt, hogy az ösztöndíj külföldben visszafizetésének terhe alatt vissza fog térni hazájába és külföldön szerzett ismereteit itt fogja értékesíteni. — Azk, kik katonai kötelezettségüknek még nem tettek eleget, vagy az alól felmentve nincsenek, az ösztöndíjra nem számíthatnak. A kiskorúakért alyjuk vagy gyámjuknak kell jót állaniok a fenti kötelezettség betar-

lása tekintetében. A pályázatok 1903. május hó 5-éig küldendők be a szegedi kereskedelmi és iparkamaraéhoz.

* **Eltűnt bajmoki fiu.** Bajmokról írják: Blum Lajos bajmoki kereskedőnek 11 éves Márkus nevű fia, ki a szolnoki gimnáziumnak második osztályába járt, múlt esztőlétőkön délelőtti tanárjától fejfájás miatt engedelmét kért a hazamezésre és miután az neki megadatott, az iskolából eltávozt ott és azóta teljesen nyomaveszett. Atyja, ki pénteken Szolnokra utazott, az ottani rendőrség segítségével az egész környéket felkutatta, de eredménytelenül.

* **Talált csecsemőhullák.** Rémes esetről ad hírt felső-zentváni tudósítók. Grindel Félix ottani gazda a szalmájában két csecsemő holttestére bukkant, amelyekről megállapított, hogy újszülöttek. A nyomozás folytán megtalálták Tüski Panna zentváni leány személyében a tettest, ki már be is vallotta, hogy a gyermekek az övéi és ő, miután megfogtatta, elásta a gyermekeket a szalma alá.

† **Halálozás.** Ösv. Egger Jánosné szül. Wallach Zsuzsanna úrnő, 1903. márc. hó 10-én, reggel 6 órakor, rövid szenvedés után, életének 74-ik évében, Bács-Madarason elhunyt. Az elhunytban Egger János kumbajai jegyző édesanyját gyászolja.

* **Lopások O-Kanisán.** O-Kanisán Bagó I. tanító adta meg a bor árát, a lopók megitták a levét. A nevezetű 110 liter 6 bort emeltek el abból a pincéből, melynek utazára szolgáló része előtt 2 rendőr minden éjjel tanyáz. A pincét átkülső falnyitották, onnét a bort kiemelték, azután annak rendje szerint bezárták. A kert ajtó leemelték, azon gürdítették fel a tejt hordót, előbb egy 2/3 méter magas léckerítésen át, azután ugyancsak magas kökerítésen; midőn leemelték még a dugó is kiesett, mit valamelyik ügyesebb elég jókor elfogott. Persze bor kellett az előző napon lopott tyúkhöz, melyet szintén onnét emeltek el. A tyúklopáson okult a gazda, tehát harapós obet szerzett, a bor lopás éjjelén a kutya állandóan ugatott, mire egész örömmel jegyezte meg nejének a gazda „látod milyen jó kutyát szeretem”, pedig a kutya teljesítette kötelezettségét, hanem a mérgező drága rendőrség az nem.

* **Hitelszövetkezet O-Kanisán.** Hitelszövetkezet megnyitását jelenthetjük O-Kanisáról, mely 100,000 korona 50 koronás névértékű részvényvel nyílt meg. Az eszme dr. Király Sándor érdeme, ki már egy ízben ily nemű intézetet alapított „O-Kanisai önszegélyező szövetkezet” czímen. Működése kezdetén „mezítalós” (szegénység miatt) népies elnevezése volt, mert csak 40 fillér heti befizetésekkel és csekély betéttel indult meg, ma már több százszázalékos forgat s kitűnő üzletekkel zár. Az új intézet vezérigazgatójának dr. Király Sándornak hatalmas támogatója volt nagys. Márton Mátyás prépost-plébános. E pénzügyi kétségbeesztető helyzetet a pénzügyi bizottságok több hasonnemű szövetkezetekkel állván összekötöttében, sem pénzhányban sem pénzbőségben nem fog szenvedni, mert a központ a felesleges pénzt más intézeteknél helyezi el, pénzhánykor pedig más vidéki intézetek szolgáltatják a szövetkezetnek a szükséges összegeket. Maga pedig az intézet olcsóbb kamattal mellett szolgáltatja a pénzt az egyes kisgazdáknak és iparosoknak, sőt természetesen is kölcsönöz; tehát azt annál inkább, mert az intézet vezetését alkalmas üzletével következtéig díjmentesen vezetik. Követésre méltó példa ez a mai elanyagiasodott időben, hogy a kisgazdák és iparosok érdekeit istápolni, elősegíteni törekednek egyes kiváló kanisai férfiak. Udvozöljük őket! sok szerencsét a nemes munkához!

* **Penészes kukoricza.** A zombori pézüzügyszolgátság tudatta az öbesei járás főszolgabíráját, hogy a penészes kukoriczából szesz főzendő a gazdák azon kérelmét, hogy a kinstári illetékeket a pézüzügyszolgátság engedje el, — a miniszter teljesíthetőnek nem találta a kedvezmény megadását.

* **A pálinka áldozata.** Huszágh Ferenc adatai szállási gazda szombat reggel bejött a városba a másnap megtartandó orsz. vásárra előkészületeit megtenni. Itt egy kocsmába betért s legott hozzá látott régi elveinek a megvalósításához. Elvei pedig abban állának, hogyha házához avagy abba a kocsmába, amelyben ő mulat, vendég betér, azt onnan jőzőnek ki nem enged. Szóval Huszágh Ferenc bízke ember, gazdag ember s ennek hírneke kell lenni. Most is tehát, hogy a városba bejött s a kocsmába betért, hirre akart szert tenni. A kocsmá vendégeinek, boldog-boldogtalannak fizegett pálinkát. A sok közt volt egy Nagyhalasi Mihály nevezetű szegény ember is. Ez vérszemet kapván a „polya” itaira, elhatározta, hogy ő is csinál, illetve legyen neki is egyszer jó napja. A pálinkás butyokot tehát egymás után hajtogatta. Rövid másfélóra alatt állítólag két liter pálinkát ivott meg. De aztán meg is volt ennek az eredménye, mert vasárnap virradóra kiszenvedett. — Tanácsos volna már egyszer, ha népként komolyan fontolóra venné a dolgot s tartózkodna a szesz italoktól, de különösen a pálinkától mert az nemhogy használna az embernek, hanem minden egyes csöppje ölé méreg.

* **Új kórház Zentán.** Zenta város egészségügyi bizottsága nyolcz zentai orvosból álló albizottságot küldött ki Zentán felépítendő új kórház tervezetének elkészítésére. Az albizottság sürgős egészségügyi követelménynek mondja, hogy e jelenlegi nyilvános jelleggel felruházott kórház helyett, — mely a közegészségügyi abszolút se relatív követelményeknek sem felel meg — egy új modern kórház építésék. Kijelöli a helyet, melyet a város nyugati oldalára, a városi szérűskertek üres területére helyez, közel a vasúthoz, egy forgalmasabb utca tengelyébe. Az épület 15 kőszobára összesen 78 ágygyal és azonkívül elmebeteg részére 4 cellával tervezetik, megfelelő épületek és gazdasági helyiségekkel. A contemplált kórház évi kiadásai, az amortisatiósi költsön évi törlesztéses részletét is beleértve 25000 kor.-t követelménynek is meg, akkor a jelenlegi forgalomnak megfelelőleg várható átlagos ápolási napok számával, 12507-ol elosztva, a napi ápolási díj 1 kor. 99 fillért tenne ki, mely összeg egyáltalán nem mondható nagyinak. A kiküldött bizottság javaslata tehát az, hogy az építkezéshez szükséges tőke egy amortisatiósi költsön alakjában szerzendő meg, melynek évi törlesztéses részletei a kórház évi kiadásai közé állítandók be, hogy fedezetet az ápolási díjakban nyerjenek, miáltal az adófizető polgárok megterhelése teljesen elkerülhető lesz.

* **Nőegylet közgyűlése Óbocsán.** Az öbesei nőegylet magyar nőegylet múlt vasárnap tartotta évi rendes közgyűlést Szűcs Jánosné alelnök elnöklése alatt. Előléte meg lett választva nagy lelkesedéssel mellett Vissy Károlyné, alelnökké Szonómár Eleké, gondnokká Karakasevics Simonné, pénztárossá Weber Miklósné, titkárral pedig Losonczy Antalt.

* **Házasság** Csalmaj Jankovich Zoltán székelyvárosi vegyész, nehaj csalmaj Jankovich Aurél Baja és Szabadka városok volt főispánjának fia, folyó hó 8-án esküdtött örök hűséget kézdizentleleki Kozma Ilonka kisasszonnyal, kézdizentleleki Kozma Gyula ezredes leányának.

* **Katymáron** a német és bunyevác hívek régóta veszekednek azon, hogy kik üljenek a templom első padsoraiban? A napokban a németek 800 aláírással ellátott kérvényt nyújtottak be a főispánhoz, hogy érdekükben járjon el az érseknél. Már több hitközségben fordultak elő a hívek közt sürdősök a templom padjai miatt. Legjobb volna, ha az érseki hatóság a templom padjaira vonatkozólag valami radikális intézkedést tenne

* **Megégett kisleány.** Szomoru vasárnapja volt Harangozó Istvánéknak Feketehegyen. Juliska nevű 4 és fél éves kisleányukat ünnepi ruhába öltöztették. Így ment a kisleányka látogatóba a szomszédokhoz, ahol az udvaron két dohányzó ember körül játszott. A pipából szállhatott a szikra a kisleányka szőnyegére, mely csakhamar lángot kapott. Mikor a kisleány jajveszékeltére figyelmesek lettek, akkor már nem lehetett segíteni. Halálra égett a kicsike. A törvényszéki boncolást Gombár Gyula vizsgáló bírő jelenlétében Dr. Barta Antal főorvos végezte. A vizsgálat a vétkes gondatlanság megállapítása végett folyik.

* **Földes Kelemen** aradi gyógyszerész szepítő szereiről általánosan ismeretes, hogy a Margit-Crème nem csak tisztítja és fehérit az arcot, hanem puhává és bársonysimává is teszi. — Erősítő és enyhítő alkatrészekből lévén összetéve, mint higiénikus szer is jó szolgálatot tesz. — A Margit-Crème hatását növeli a Margit-zappan. — Azok a hölgyek, a kik rizsport használnak, nagyon dicsérik a Margit-hőgyport. — Az arcot szárazon tartja a naplól, szétlől megvédi. —

(**Mindenki tudja**, hogy a Mauthner-féle impregnált takarmányrépamag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöldség terem, és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. — Szóval a Mauthner-féle magvak a legjobbak, készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók.

Szabad lyceum.

A szabad lyceumi derék egyesület, mely mindenképpen megfelel hivatásának gondoskodik arról, hogy a szezon végén a közönség mind szebb és érdekesebb előadásokat kapjon. A legutóbb lennjárt "Uránia" lehozatala is az ő érdeme, valamint az is, hogy legközelebb megint fogjuk hallani Hock János előadását. A legutóbbi szombat este dr. Lallosevit János tartott szerföltölti érdekes előadást a görög keleti egyházi ének történeti fejlődéséről, a praeparandia vegyeskarának közreműködésével.

Óriási közönség töltötte meg a város-ház nagytermét úgy, hogy még a mellékteremben is alig volt már hely; s ez a nagy közönség nem jött hiába, gyönyörködött és tanult; mert igazán gyönyörködött volt az énekkar szabatos éneke és tanulságos az előadás.

Az előadó azaz kezdte, hogy kimutatta, miszerint a keresztény egyházi ének a pogányokból származik. Az egyházi szertartásban két pogány elem, van lírai és drámai. Amaz főleg az énekekben és zenében, emez a szertartásokban nyilvánul.

A keleti egyház zenéjének parifikálása a IV. században kezdődik, midőn a keresztény vallás kezd nem üldözött vallás lenni, midőn nem kellett rejtett odukban barlangokban dicsérni az Istent és az Istentisztelet pompájának fejlesztését nyíltan tehették. Ekkor következett be az első nagy lépés, az első énekközlés megalkotása s a zene most már hivatott kezébe került, akik azt művészi nívóra emelték.

A keleti egyházi ének tetőpontját a VIII. században érte el, damaszki szt. János idejében, aki megalkotja a keleti egyházi zene törvényeit, amely nagyobb-

részt máig is megmaradt. Megalkotja a hangnemeket, megállapítja a különböző hangokból eredő új hanglépcsőket s ezzel a keleti egyházi zenének új stílt és karaktert ad. Nagy segítségére volt Kosmos püspök a genáisi zeneszerző s kettőjük együtt való működése emelte a keleti egyházi zenét igen magas fokra s bár nem olyan nagyok és zeneileg értékesek a szerzemények, mint például a nyugati egyház nagy zeneköltői, egyszerű lelkük művészi megnyilatkozásai örök időre a keleti egyházi zene titányaivá teszi őket. A keleti egyházi zenének oly áthághatatlan szabályait fektették le, hogy az előadó szerint a keleti egyházi zene emelkedést nem mutat s bár a török hódoltság sokat rombolt, a keleti egyházi zenét elpusztítani nem tudta.

A közönség lelkesen megtapsolta a szép előadást, valamint a Blazsek Károly vezetésé alatt előadott szép szemelvényeket s egy szép és tanulságos est kellemes emlékével távozott.

D.

Kisértés.

S z i r é n :

Ah, jöjj ide, az ajkam csókra vágy.
Testemben lángol minden csöppnyi vér,
Keblem, mint tavasz álma, játszai lány,
S a csókom — mondják — száz világot ér.

I f j u :

Szép vagy, oh, asszony, hiszen jól tudod,
S hogy lübbajos vagy, én is érzem:
Csábit a tested, vonz az alakod,
S én mégse nyujtom érted a kezem.

S z i r é n :

Nézd a hajam, nézd . . . tiszta színarany,
Illata szálló, mint a lehelet;
Selyem-erdő ez, melynek fénye van,
Tündérvilág, mely örök kikelet.

I f j u :

Veszélyes háló, szőke rejtalem,
Ne bontsd le, asszony, félek: megvakít!
Én szüvirágom, szentem, légy velem,
Hogy leküzdjem a vérem vágyait.

S z i r é n :

Nézd a két karom, milyen hófehér!
Az ölelése mámor, örület.
Feledd, hogy ott künn minden csupa dér,
Njár fakad itt, mert én vagyok veled.

I f j u :

Irgalmas Isten, adj egy kis erőt,
Hogy fussak innen, fussak el tova.
Hogy meg se lássam többet ezt a nőt,
Hogy ne kísértse álmomat soha!

S z i r é n :

Gondolkodol, az arcod felleget,
Hát nem vagyok én elég szép neked?
A szemed melán el-érvédezz,
Csak nem hajszolsz most holt emlékeket?

I f j u :

Igen, egy emlék: fehér, mint a hó,
S ha kigunyolod, asszony: vétkezel,
Mert ez az emlék égbe szárnyaló
És bűnös az, kit égbe nem emel.

Egy leány képe; tiszta, mint a nap,
Ez ragyogja be egész lelkemet.
Ez az, mely most is magával ragad,
S mely megment tőled, asszony, engemet.

S bár nem tündöklő, pompás, mint te vagy
Az én szegény kis rejtve nőtt virágom,
S bár arca halvány, mint a téli éj,
Azért én mégis őt, csak őt imádom.

Ha gyöngé karja átfonja nyakam,
Ilyenkor — hidd el — oly boldog vagyok,
Ah, az ő szeme nem ég szilajon,
Csak árthatlanul, kedvesen ragyog.

Tűzd vissza, asszony, selymes, szép hajad,
A patyolattal fűdd be kebledet,
Nyujtsd másnak csókra rózsás ajkad,
S hagyj békén utra kelni engemet!

Alba Nevis.

Irodalom.

— *A kis emberek szösszlója.* Ezt a nevet egy fővárosi lap sem érdemli meg olyan mértékben, mint a Magyar Világ, amely decemberben indult meg Benedek Elek szerkesztésében és amely főmunkájának rövid ideje alatt szinte páratlan sikert ért el. Nem csoda! A Magyar Világ-ot bátor szöki-mondás, lelkes hazafiúi érzés, törlhellen szabadelvűség jellemzik. A Magyar Világ minden politikai párttól függetlenül küzd a nemzet jogaiért, igazaiért és különös figyelemmel foglalkozik a nemzet zömét és igazi erejét képező kis emberek: az iparosok, kisgazdák, tanítók, tisztviselők érdekeivel. A Magyar Világ, melynek minden rovata, minden közleménye magas színvonalon áll, mert ezt a lapot a magyar hírlapírásnak kiváló munkásai írják (köztük Balogh Pál, Endrődi Sándor, Janos Benedek, Szaboleska Mihály, Gaál Mózes, Földes Géza, Vértess Gyula, Lőrinczy György, Jakab Ódón, Szeredai Leó, Papp Ferencz, Lengyel Laura, Palásthy Marcell. Somogyi Endre, Szalay Károly, Nagy László, Száva János, stb.) a szó szoros értelmében a családok lapja. Amellett, hogy értesülési gyorsak, megbízhatók és a közleményei érdekesek, gondosan ügyel rá, még a hirdetések szövegében is, hogy minden családtag nyugodtan adhassa serdülő gyermekei kezébe ezt a lapot. Tárcaí, regényei igazi irodalmi becsű munkák. Ennyi előnye mellett a Magyar Világ, mely a fővárosban már esti 5 órakor megjelenik, úgy hogy másnap reggelre már az ország legtávolabbi vidékein is ott van friss híreivel, mégis a legolcsóbb napilap, mert ugyszólván csak félennyiba kerül, mint a többi fővárosi újság.

809. szám
fig. 1903

Pályázati hirdetmény.

Az üresedésben levő **Apatin, Kupuzina és B.-Monostorszeg** községekéből álló apatini kör-állatorvosi állásra **f. évi április hó 15-iki** határidővel pályázatot hirdetvén, felhívom pályázni öhajzókat, hogy minősítési és eddigi szolgálataikat feltüntetve okmányaikkal felszerelt kérvényüket hozzám bemutassák.

Az állás javadalmazása:
Előzetes havi részletekben esedékes 1200 korona, a gyógykezelésért egyezségileg megállapítandó díj és a köteles látogatási napokon ingyen fuvar.

Apatin, 1903. évi február hó 28-án.

Matkovits Béla,
főszolgabíró.

●● Igen fontos ●● gyomor bajosoknak.

Étvágytalanság, gyomor bajok, rosszullet, fejfájások rossz emésztés következtében, gyomorgyengeség, emésztési zavarok stb. — Azonnal eltávolítható az ismeretes **Brady-féle mariaczell gyomor cseppek.** Minden gyógyszerárban kapható. Sok ezer köszönet- és elismerőlevelek: Ara egy üvegnek használatai utasítással 80 fill., duplaüveg 1 k. 40 fill.

Ahol nem kapható, küldi a központi raktár: **Carl Brady, Apotheke, „zum König von Ungarn, Wien I. Fleischmarkt 1, 6** kis üveget 5 koronával, 3 nagy üveget 4 kor. 50 fill.

Hamisításoktól óvakodjunk, avatódi Mariaczell gyomor cseppek védjegy és aláírással **Carl Brady** vannak ellátva.

Ara figyelni, hogy a régi hírneves valódi Brady-féle mariaczell gyomor cseppek üvegje 80 fill., duplaüvegje 1 k. 40 fillérbe kerül, a nem valódiak pedig, utánzóttak és használatának olcsóbb áron 70 fillérbe árusítatnak.

Első délmagyarországi oltárépítéssel, szobrászat és aranyozó műintézet.

Alapítva: 1890-ben. Van szerensem a nagyedemű közönség becses tudomására bízni, hogy a műorámt kibővíttem, a melyben készlet új oltárokat, szószkeket, stb. képeket vászonra és pléhra festve és fából faragva domborműben polichromirozva művészen kidolgozva a valaminthéál oltárokat újabb festek, márvanyozok és aranyozok. Régi oltárképeket kijavítok és megújítom. Új oltárképeket hírneves festőművészek közreműködésével helyreállítom Jézus Mária szíve szobrát Pádual Szent-Antal szobrát, Jabel faragva és polichromirozva.

Cm.	100	110	120	130	140	150
kor.	100	120	140	160	174	194

Terracolla kömmisszából polichromirozva

Cm.	100	120	140	150
kor.	72	100	120	140

Orosz árak és pontos kiszolgálásról gondoskodik az intézet jóhírneve.

Nagy Nep. János

Temesvár-Józsefváros,
Bonáz-utca 6. sz. saját házában.

140/1903. végreh. sz.

Árverési hirdetés-mény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenneki közhírré teszi, hogy az apatini kir. járásbírósi 1903. V. 8/1. számú végzése következtében Fuchs és Schlichter özég felperesnek, Gyurisits Lázár, Gyurisits Nikola és Katanits Beskó ösztapári lakosok ellen 653 kor. 90 fill. és jár. ir. ügyéből kifolyólag végrehajtás útján lefoglalt és 1770 kor. becsült tejjel teljes felszereléssel mint ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek az apatini kir. járásbírósi 1903. V. 6/2. számú végzése folytán 653 kor. 90 fill. tőkekövetel és ennek 1902. évi március hó 1 napjától április hó 3-ig járó 6% kamatai 636 kor. 50 fill. után 1902. április hó 2-től, május 4-ig, 418

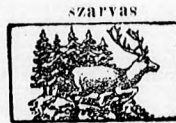
kor. 50 fill. után 1902. évi május 4-től június 4-ig, 418 kor. 50 fill. után 1902. évi június hó 4-től július hó 2-ig, 309 kor. 50 fill. után 1902. évi július 2-től augusztus 2-ig, 200 kor. után 1902. évi augusztus 2-től szeptember 4-ig, 91 kor. után 1902. évi szeptember 4-től október 3-ig, járó 6% kamatai, óvási 1/3% váltó díj, 142 kor. 95 fill. ben bíróság már megállapított költségek erejéig Ösztapáron alperesek tejjel teljes leendő eszközlésére **1903. évi március hó 30. napjának d. e. 9 órája** határidőül kitéjtetik és ahhoz venni szándékozó oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében középszen fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Apatinban, 1903. évi március hó 8-án.

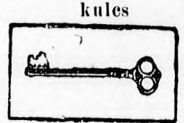
Olah,
bir. végrehajtó.

Schicht-Szappan

jegye:

Legjobb, legkiadósabb, és ezért legolcsóbb szappan. Ment minden ártalmas vegyülettől.

Mindenütt kapható!

Váárlásnál arra ügyelni, hogy minden darab szappan a »Schicht« nevet és fenti védjegyek egyikét viselje.

Mindenféle eltöröttet

kívétel nélkül

ragaszt tartósan a Ruf-féle utánozó-hatlan lörvényileg védett valódi

Universalragasztó

kapható: Landau Emanuelnál

Beregszász (Magyarország.)

Csépő-garnitúrák és mindennemű mezőgazdasági gépek szakszerű javítását elvállalja

Molitor A. utóda

KOGLER KÁROLY

öntöde és gépgyár.

ZOMBOR, Apatini-utca 6. szám.

Biesolt és Locke, szászországi varrógépgyár képviselője és ráktára.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.

által a legutányosabb árak mellett ajánlatnak

Locomobili és gőzcséplőgép-készletek
továbbá járgány-csépőgépek, löher-csépő, tisztító rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyhajtók, jorcsák.

„Columbia-Drill”
legjobb sorvetőgépek, seceskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, daráló, őrlő-malmok, egytetemes ocsó-ekék.

3- és 3-vású élők és minden egyéb gazdasági gépek.

Lincolni törzsgyarunk a világ leghíresebb locomobil- és cséplőgép-gyára

KEIL-LAKK

(Glasur)

legkötönyb mázoló-szer puha padló számára.

1 nagy palack ára fit 1.35 kr. — 1 kis palack ára 68 kr.

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 45 kr.

Arany-fénymáz

képekreték stb. beanyozására. 1 kis palack ára 20 kr.

Fehér „Glasur“-fénymáz

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. újítani befestésére. 1 kis doboz ára 45 kr. — Mindenkor kaphatók:

Weidinger S. és Zs. cégnél Zombor.

Fernolendit

cipőfénymáz legjobb fénymáz a világban és kenőcs világos cipőknek a legszebb fényt adják és a bőrt ta tőssa teszik. Régi vagy foltos sárga vagy barna bőrből való cipő „Lyo-in“ (pompafénymáz) egész új színt kapnak.

Allapított 1832 Gyáriraktár BÉCS I. Schulerstrasse 21. Mindenhol kapható.

Hölgyek részére nélkülözhetetlen

A női szépség

Csodás gyors hatású

előcsere, tökéletesítés és fiatalítás legkötönyb és legbiztosabb a vezetés, sem higony, sem olmit nem tartalmazó, teljesen ártalmatlan

FÖLDES-FÉLE Margit-Créme

Törvényesen védve.

Ezen világ híres arzenikus pár nap alatt elavolt szepő, májfoltot, pattanást, bőrrákát (Miltser) és minden más bőrbajt, Kisimítja a ráncokat, redőket, himlőhelyeket és az arczot fehérre, simává és üdvé varázsolja.

Ára: kis tégely 1 kor., nagy tégely 2 kor., Margit hülgypor 1.20 kor., Margit szappan 70 fill., Margit fogpép (Zahn-pasta) Margit arczvíz 1 ko.

Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész ARAD.

Kapható minden gyógyszerárban, díozgertában és illatszerekkereskedésben.

Hamisítók bíróság illdöz-tetek.

Főraktár Zomborban Mihálylovits István, Sz. rez. Em. I. gyógyszerárakban.

Legjobb szepítő szer.

PSERHOFER J. vértisztító labdaccai.

Évtizedek óta ezen labdacok általános elterjedésnek öröndenek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszorból készlet nem volna található. Számtalan orvos által ezen labdacok háziszoril ajánlottak minden oly bajoknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek, mint cpe-zavarok, májbeteg, köllék, vértófolások, aranyér, béltelenség s hasonló betegségeknek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérszegénységre s az alból eredő bajoknál is, így sáplórnál, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacok oly könnyen hatnak, hogy a legesélyesebb fájdalom nem okozza és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is bevehetők. Ezen vértisztító labdacok csakis a Pserhofer J.-féle az „Arany bírodalmi almához“ elismert gyógyszerárban Bécsben I. Singerstrasse 15. sz. n. készíttetnek valódi minőségben s egy 15 szem labdacot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazatik 1 frt 5 krba kerül. Az őszeg előzetes beküldésénél bérmentes küldéssel együtt 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 12 csomag 9 frt 20 krba kerül.

NB. Nagy elterjedésük következtében ezen labdacok a legkülönfélébb nevek és alakok alatt utánoztatnak: ennek következtében kérekik csakis Pserhofer J.-féle vértisztító labdacokat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyek használati utasítása a Pserhofer J. névalírással, fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon alírással, vörös színben van ellátva. A számtalan hálaíratok, melyet a labdacok fogyasztói a legkülönfélébb és legnehezebb betegségek után egészségük visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyben csakis néhánjat említnék azon megjegyzéssel, hogy mindenki, ki ezen labdacokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, azokat tovább fogja ajánlani.

Tisztelt Pserhofer úr! Köln, 1883. ápril hó 30-án.

Legyen oly szives és küldjön nekem ismét 5 tekereset az ön felülmulhatatlan vértisztító labdacsaiból utánvétellel. Fogadja ez utón is a legmélyebb köszönetemet labdacsaik esodahatásáért. Maradok teljes tisztelettel Pawlisht Ferencz, Köln, Lindenthal.

Tekintetes úr! Hrasche, Földnik mellett, 1887. szept. 12.

Isten akarata volt, hogy az ön labdacsaik kezeim közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom. En gyermekágyban meghültem olyanira, hogy semmi munkát nem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha ön esodálatramóttó labdacsaik engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg önt ezért ezerszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacok engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáltak. Knifcz Teréz.

Mélyen tisztelt úr! Bécs-Ujhely, 1887. nov. 9-án.

A legforróbb köszönetemet mondnom ezennel önnek 60 éves nagynéném nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhuruthat és vizkőnéában, már életét is megunta, melyről egyébként le is mondtát,

Bernhard alpest-fil Hqueur, Bernhard W. O.-tól Bregenzben, egész üveg 2 frt 60 kr., fél üveg 1 frt 40 kr., negyed üveg 70 kr.

Amerikai közsényének, gyors és biztos hatású, legjobb szer minden közsény és csuszó bajok, u. m.: gerinczagybántalom, tagszagatás, ischiás, migraine, ideges fogfájás, főfájás, fülzsagatás stb. stb. ellen, 1 frt 20 kr.

Angol esodabalszam, Pserhofer J.-től egy üveg 50 kr.

Fagybalszam, Pserhofer J.-től. Évek óta a fagyos tagokra és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve. 1 köcsög 40 kr. Bérmentve 65 kr.

Stoll-féle Kolapreparatumok, kitűnő szer gyomor- és béltelenségeknek. Kola-elixir vagy bor, 1 liter 3 frt, fél liter 1 frt 60 kr., negyed liter 85 kr. Golyva-balszam Pserhofer J.-től, kitűnő szer golyva ellen, 1 üveg 40 kr., bérmentve 65 kr.

Élet-esszencz (prágai csüppek), Pserhofer J.-től, megrottott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitűnő háziszor, 1 üveg 22 kr., 12 üveg 2 frt.

Utlífűvedy, Pserhofer J.-től, egy áit. ismert kitűnő káziszor hurut, rekedtség, görösös köhögés stb. ellen. 1 üvegecske 50 kr., 2 üveg bér. 1.50.

midőn véletlenül egy dobozt kapott az ön kitűnő vértisztító labdacsaiból s azoknak állandó használat folytán tökéletesen kigyógyult. Legfőbb tisztelettel Weinzettel Josefa.

Eichengraberant, Gföhl mellett, 1893. márcz. 27.

Tekintetes úr!

Alulírott ismételnék kér 4 csomagot az ön valóban hasznos és kitűnő labdacsaiból. El nem mulasztatom legnagyobb elismerésemel kifejezni ezen labdacok értéke felett és azokat, a hol csak alkalom nyilik a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszés szerinti használására önt ezennel felhatalmazom. Teljes tisztelettel Hahn Ignác.

Götschdorf, Kolbach mellett, Sziléczia, 1886 okt. 8-án.

T, ur! Felkërem, miszerint az ön vértisztító labdacsaiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az ön esodálatos labdacsaik köszönetem, hogy egy gyomorhajból, mely engem öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacok nélam sohasom fognak kifogyjni s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel Zwickl Anna.

PSERHOFER J. gyógyszerész, „zum goldenen Reichsapfel“ WIEN, I., Singerstrasse 15.